

Frank Auerbach: Rembrandt'ın Hareket Halindeki Hayatının Mucizevi Ressamı

Frank Auerbach: Miraculous Painter Of Rembrandt's Life On The Move

Sevda KARASEYFİOĞLU PAÇALI¹

¹ Arş.Gör.Dr.; Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Sivas, Türkiye

ÖZET

Görme, dünyaya gözlerin açılmasından itibaren çevreyi tanımada en önemli duyumsama yoludur. Bu duyumsama sanatın her alanında, akımlarında kendini gösterir. Sanattaki eklenmeler, bozulmalar, başkalaşimler ve yaklaşımlar sanatta olası/olması gereken süreci beraberinde getirir. Bu sürecin en önemli sebebi farklı bakışların, farklı görme şekillerinin olmasıdır. Sanat tarihi bu süreçlerle örülmüştür.

Bozulmuş sanatı olarak da adlandırılan Barok bu sürecin en önemli parçalarındandır. Üslupta ve resimde olan değişim, defarmasyonun ön planda olması, sade geri plan, insan merkezli çalışmalar, karanlıklılığın sorgulanmasına ek ışığın etkinliği, kalın fırça darbeleriyle oluşan kütleli boya kullanımı Barok sanatını en iyi şekilde tanımlar. Alışlagelen yaklaşımların (Rönesans zamanı) değişimi Barok ile otağa çıkan dışavurumcu tavırlar Barok sanatçıların ilerici bir bakışta olduğunu gösterir. Bu dışavurumcu değişimin en önemli sanatçılarından biri olan ışık ve boyayı etkili kullanan Rembrandt'dır.

Işığı ve boyayı özgürce işleyen boyayı kütleli kullanımına ek ışık kullanımındaki keskin biçimlendirmeleri ile resimlerinde Rembrandt ile eşleşen/buluşan Frank Auerbach 20.yüzyılın yaşayan ressamlarındandır.

Aralarında üç asır bulunan bu iki sanatçının resimlerinde kullandıkları tarzlar, teknikler, farklı dönem ve yılların sanatçıları olmalarına rağmen onları bir araya getiren bu iki sanatçının ışık ve boya ilişkisi üzerinden yaptıkları resimlerdir.

Anahtar Kelimeler: Işık, Boya, Rembrandt, Auerbach.

ABSTRACT

Sight is the most important way of sensing in recognizing the environment, starting from the opening of the eyes to the world. This sensation manifests itself in every field and movement of art. Additions, distortions, metamorphoses and approaches in art bring along the possible/necessary process in art. The most important reason for this process is that there are different perspectives and different ways of seeing. Art history is woven with these processes.

Baroque, also called the art of corruption, is one of the most important parts of this process. The change in style and painting, the foreground of deformation, the plain background, human-centered works, the effectiveness of light in addition to the questioning of darkism, the use of massive paint with thick brush strokes define Baroque art in the best way. The change of conventional approaches (Renaissance time) The expressionist attitudes that emerged with the Baroque show that Baroque artists have a progressive view. One of the most important artists of this expressionist change is Rembrandt, who effectively uses light and paint.

Frank Auerbach, who works with light and paint freely, is one of the living painters of the 20th century, who matched / meet with Rembrandt in her paintings with her sharp formations in the use of light in addition to the use of mass.

Although they are artists of different periods and years, the styles and techniques used by these two artists, who are three centuries apart, are the paintings made by these two artists based on the relationship between light and paint, which brings them together.

Keywords: Light, Paint, Rembrandt, Auerbach.

1. GİRİŞ

Işık görebilme ve görülenleri anlamlandırma sürecinin en önemli olgusudur. Işık, göz ve beyin görsel algının temel dayanaklarıdır. Işık cisimlerle buluştuğunda bunu göze yani görme sinirlerine ve daha sonra beyne iletir. Beyin bunu yorumlar ve algılama süreci başlar. Sonuç olarak ışık sayesinde algılama gerçekleşir. Algıdaki farklılıkların değişkenliği ışığın kaynağı ve az ya da çokluğu ile ilgilidir. Işık kelimesinin hem bilimsel hem de sanatsal tanımı vardır. Resim sanatı görmek ve bakmak üzerine kurulu bir sanat dalı ise ışığın üzerinden okunması gayet doğal olmakla beraber görme algısına hitap eden bir sanat pratiği olduğundan, ışığın varlığı bu anlamda oldukça önemli olmaktadır. Resmin en önemli yapı taşlarından biri ve karakterize yapısını oluşturan ışığa iki şekilde ihtiyaç duyulur. Birisi fiziki ışık; ki bu resmi gerçek varlığı ile görülmesini sağlar. Diğer kurgusal ışıktır; ki bu da resmin içindeki kurgusal manzaranın görünmesini sağlar. Işıkların betimlemesi yalnızca plastik etki izlememizi güçlendirmekle kalmamakta, ama belli bir yüzeyin, üstüne düşen ışık karşısında gösterdiği tepkiye bağımlı olan malzeme karakterine ilişkin izlenimi edinmemizi de sağlamaktadır" Rudolf Arnheim (Kılıç, 2000:11).

Işık, bir resmin karakteristik yapı taşı olarak batı resminde Massaccio ile başlar. Sanatçılar çalışmalarında kullandıkları nesneyi, konuyu, durumu, duyguyu ışık ve boya ile yüzeylerde farklılıklar yaratarak aktarırlar. Işık, nesnenin plastik özelliklerini betimlemekle birlikte onun yapısal özelliklerini de yönlendirebilmektedir (Kılıç, 2000). Hem ışığın kullanımı hem ışığı yüzeye aktarma da sanatçının tarzına, dönemlere, akımlara, yıllara göre farklılıklar olabilir. Örneğin Leonardo da Vinci'nin "Mağara'da Meryem" çalışmasında ışığın geldiği yer bilinmemektedir. Buradaki ışık gerçek bir ışık değil idealize edilen bir ışıktır. Işık bu çalışmada figürlerin plastikliğini ve mekânın oluşumunu sağlamaktadır. Denilebilir ki ışık, resmin en temel elemanlarından biri ve resmi kuran bir prensiptir (Tunalı, 2011:49). Bu farklılığı yaratan kompozisyonun en önemli elemanlarından ışık ve boyanın kullanımınıdır. Bazı sanatçıların ışık ve boya kullanımını başlı başına bir konu olarak ele aldığı görülür (Eroğlu, 2019:50).

Bir sanatçı anlatmak istediğini yoğun bir şekilde boya kullanarak anlatırken, diğeri daha az boyayla, biri ışığı daha belirgin aktarmayı tercih ederken diğeri de ışığı belli belirsiz yüzeye aktarabilir. Bu sürecin olması da sanatçının

tercihi ile alakalıdır. Ayrıca sanatın bir güzel yanı zamanın farklılığına rağmen sanatçının hissettiklerini, aktarmak istediklerini seçtiği yolda, tavırda buluşturmasıdır. Bu duruma örnek oluşturacak dramatik ışığın ressamı (Krausse, 2005:42) olarak bilinen Rembrandt ile ışığı-boyayı istediği gibi kullanan Auerbach'ın resme kattıklarıyla aralarında üç asırda bulunsun ışık ve boyayı tarzlarına göre şekillendirme de o zaman farkı ortadan kalkmaktadır. İki sanatçının çalışmalarında ışık ve boya çerçevesindeki eşleşme ile zaman farkının ortadan kalkması sanatçıların çalışmalarında kendisini göstermektedir.

2. REMBRANDT VE AUERBACH

Rembrandt ismi geçtiğinde Barok, Barok kelimesi geçtiğinde Maniyerizm, Barok ve maniyerizm kelimeleri Rönesans'ı çağırır. Rönesans bir oluş, Maniyerizm ile Barok bir bozuluktur.

Sanat, “duyulabilir olan” şeklinde oluşarak ve bozularak gerçekleşir. Çünkü sanat formları değişmeye her daim açıktır. Değişmeye eğilimli olan olduğu gibi, bozulacaktır da... Metafizik ilk felsefe, fiziğin ise ikinci felsefe olduğu düşüncesinden hareket edersek, sanatın fiziksel formlara dair yanı üzerinde derinleşmek demek, sanatın doğrudan ikinci bir filozofi olduğunu da kabul etmek demektir (Eroğlu, 2018:22).

Her iki dönemin farklılığı olması gereken farklılık akıllara, üsluba, ifadeye yansır. Rönesans ve Barok, değişime açık zihniyetlerin bir arada olmasıdır. Oluş birleşme, bozulmuş ayrışmadır. Rönesans'ta elemanlar yatay ve dikeylerle bir yüzeye hizmet verirken, barok eğrinin peşinden gider ve derinliğe hizmet verir. Rönesans'ta formlar aydınlıktan, Barok'ta ise karanlıktan çıkar. Her iki dönemin sanatı formların görünmesini sağlar. Ancak Barok zamanın ilerisi durumu sanatçılarındaki görülür. Katman (Rönesans) filozofisi durağandır, Kırım (Barok) filozofisi hareketlidir. Kısacası Barok demek, ruh ve zihin meselelerini tane ulaştırmak için çok çabalamaktır (Eroğlu, 2018:22). Bu çabayı gösteren ve zamanın ilerisi yaratıcı sanatçılarından biri Rembrandt'tır.

Rembrandt Harmenszoon Van Rijn (1606-1699), Hollandalı ressam ve gravür sanatçısıdır. Rembrandt, onu ilk etkileyen Lucas van Leyden'in Flaman ekolüne sahip atölyesinde çalışmalar yapmıştır. Sonrasında altı ay kadar Amsterdam'lı Pieter Lastman'ın (1583-1633) atölyesine devam etmiştir. Bu hoca Roma ekolüne bağlı, yüksek Rönesans tarzı yanlısıdır. İtalya'ya hiç gitmeyen ve gitmeyi reddeden Rembrandt bu tarzı ve görüşü kabul etmemiştir. Bu atölyede fazla kalmamasına rağmen insan figürünün öne çıktığı, ayrıntıcı bir ressam olmayı bu hocanın yanında edinerek, plastik filozofik yanlarından en öne çıkan “ışıkçı ayrıntıcılık” özelliğine ulaşmıştır (Eroğlu, 2021:288).

Rembrandt, en çok otoportreleriyle tanınır ancak bir portre ressamı olarak yenilikçi ve yaratıcı olduğu kadar Hollanda Cumhuriyeti'nde tarihi anlatılara ilişkin resimler yapan birkaç sanatçıdan biridir (Farthing, 2017:224). Rembrandt'ın çalışmaları üç dönem içerisinde değerlendirilebilir. Bu üç dönem gençlik, olgunluk ve kapsayıcı ya da son dönem şeklinde adlandırılabilir. Bu dönemlerin ayrılmasında hayatın olumlu olumsuz etkileri her bireyi nasıl etkiliyorsa sanatçının da yaşamını oluşturan evlilik, ün, maddi kazanç ve kayıplar, eşinin, oğlunun ölümü, müsriflik gibi her an ve olaylar Rembrandt'ı etkilemiştir. Bu etkilenim çalışmalarında bariz bir şekilde kendini göstermektedir. Örneğin 1635'te yaptığı “Saska ile Kendi Portresi” isimli çalışmasında (G.1) kullandığı renklerin kullanım yoğunluğu sanatçının zenginliği, şatafatı sevdiğinin göstergesidir (Grohn, 1978:10).

Görsel 1: Saska ile Kendi Portresi, Yağlıboya, 161x131 cm, 1635

<https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-r/rembrandt/rembrandt-genc-karisi-saskia-ile-1701/> (01.07.2021 tarihinde ulaşıldı).

Çalışmalarında ışık ve renk ile yarattığı duyguların izleyiciye geçtiği diğer önemli çalışmalardan bir diğeri “Samson’un Kör Edilmesi” adlı çalışmasıdır (G.2).

Görsel 2: Samson'un Kör Edilmesi, 272x205 cm, 1636

<https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-r/rembrandt/rembrandt-genc-karisi-saskia-ile-1701/> (01.07.2021 tarihinde ulaşıldı).

Rembrandt'ın, bu çalışmasında (G.2) dıştan içe doğru akan bir ışığın üzerinde yoğunlaştığı görülür. Olayın olduğu yer karanlıktır. Kompozisyon diyagonal bir çizgi hareketini izleyiciye kabul ettirir ve olayın ifade edilme durumunu güçlendirir (Eroğlu, 2021:291).

Rembrandt'ın çalışmalarında yarattığı ışık ve renk üzerindeki yetkinliğine ek hayatının son on yılına sığdırdığı yaklaşık yirmi kadar otoportrelerinin izleyiciye doğrudan hitap etme özelliğinin olmasıdır (Berger, 2017:168).

Rembrandt'ı diğer sanatçılardan ayıran diğer bir özellik ise renkleri sıcak, zengin, dünyevi bir üslupla kullanmış olmasıdır. Sanatçı erken dönem eserlerinde kullandığı parlak renkli resim üslubunu bırakarak karanlığı ve aydınlığı esas alarak kendine özgü bir üslup geliştirmiştir. Kısıtlamalardan kurtulan, kalın boya tabakalı resim üslubu kullanarak, ışığı üslubunun tanımlayıcı ögesi haline getirdi (Buchholz, 2007: 244). Karanlığı ve aydınlığı Rönesans döneminin durgunluğunun aksine hareketli kullanımı, çalışmalarında oluşturduğu etkileyici derinliği izleyiciye aktarması sanatçının hâlâ etkileyiciliği olmasının önemli sebeplerindedir.

Frank Helmut Auerbach (1931-), Türkiye'ye oldukça yabancı bir sanatçıdır. Alman sanatçı 1939 yılında Kindertransport adlı bir program kapsamında İngiltere'ye bilinçli bir şekilde gönderilir. O yıllarda on bin Yahudi çocuğun Nazi zulmünden kaçmak için bu yolu seçtiği söylenmektedir. Auerbach, Bunsard Scholl'da öğrenci olur. Sanatçı burada sanat ve tiyatro derslerine son derece yakın durur ve tiyatrodaki ilginç başarılar elde eder. Yaşamının içinde olan sahne sanatları ile resim arasında yaşadığı deneyimleri tuvallerine, gerek değerlendireceği kent manzaralarında gerekse portrelerinde kullanır. 1948-52 arasında S. Martin of Scholl Art'a 1952-55 arasında da Royal Collage of Art'ta eğitim alır. Sanatçı ayrıca öğretmenlik yapmaya başlar. İlk kişisel sergisini 1956'da Bazaar Galeri'de açar. 1986 Venedik Bienali'nde İngiltere'yi temsil eder ve Altın Aslanı Alman sanatçı Sigmar Polke ile paylaşırlar. 2001 yılında Auerbach ile ilgili “To The Studio” adlı bir film yapılmıştır. (Eroğlu, 2021, Frank Auerbach Üzerinden, 1.video)

Dışavurumcu bir ressam olarak gösterilmesine ve soyuttan yana şekil olan boya katmanlarına rağmen Auerbach geleneklere bağlı bir sanatçıdır. Çalışmalarında boya ve sürekli tekrarlamaların yarattığı birlikteliğin ve her boya eklemesi ile yarattığı katmanlarda farklı bir plastik tavra ulaştığı görülür. Buna dayanak olan Auerbach'ın Eski Ustalarla ve özellikle Rembrandt'la olan ilişkisi sergilerinde ve çalışmalarında görülmesidir. Rembrandt'ın çalışmalarının Auerbach için kalıcı bir hayranlık kaynağı ve onun pratiği üzerinde nasıl bir etki haline geldiğini ayrıntılı olarak keşfederek, bu süreçle derin bir bağlantı ortaya koyuyor. Auerbach, Rembrandt'ın ham gerçeği resmetme ve böylece konularının özüne nüfuz etme biçiminden büyülenmiştir(Ordavas, 2013).

Auerbach'ın diğer güçlü yanı sanat tarihi ile olan bağıdır. Bu güçlü yanını eşleştirme sergileri ile daha da güçlendirmiştir. 1944'te National'da sergilenen ve galeride yer alan Rembrandt'ın, Tiziano'nun, Rubens'in eserlerine doğrudan atıf yapacak şekilde çalışmalar yapmıştır. Örneğin 04 Ekim-01 Aralık 2013 Ordovas'ta, 12 Aralık-14 Mart 2014 tarihleri arasında Amsterdam Rich Museum'da ödünç alınan Rembrandt'ın resimleri ve gravürleriyle “Ham Gerçek Rembrandt ve Auerbach” adlı ortak bir organizasyona yöneliyor. İlk çağdaş sergisi olarak tarihte ve literatürdeki yerini alıyor. Ayrıca bu eşleştirme sergisini yapması Auerbach'ın sanat filozofik zihne

sahip bir sanatçı olduğunu gösteriyor. Çalışmalarında kullandığı katmanlar ve tavır bu durumu destekliyor (Eroğlu, 2021, Frank Auerbach Üzerinden, 2.video).

Aralarında üç asır olmasına rağmen aynı konuya iki sanatçının nasıl baktığının karşılaştırmalı olarak aktarılması metnin ve sanatçılarla oluşacak olan bağlamın güçlenmesine destek verecektir.

Dönemine ve geleceğe esin kaynağı oluşturan portre sanatçısı olarak Rembrandt portrelerinde, soylular ve burjuvaları resmetse de günlük yaşantıdan seçtiği insanları tercih edip onları gerçekçi bir üslup ile çalışmalarına aktarmak daha çok ilgisini çekerdi (Durucu, 2014). Portreci olarak dış görünüşten daha fazla modellerinin ruhunu arayan sanatçıya göre bir portre bir gözlem ile his ve hayalden oluşmuş bir biçimdir. Gerçeklik amaç değildir (Yetkin, 1968). Auerbach'ta da durum aynıdır. Portrelerinde sürekli oluşturduğu katmanlar görünüşün altında yatan derinliğe ulaşma düşüncesi bu durumu desteklemektedir. Auerbach'ın çalışmalarında yer alan modeller akrabalarından, arkadaşlarından ve yakın çevresinden oluşmaktadır. Bu da çalışmalarında bütünlüğün oluşumuna katkı sağladığından dolayı önemli bir durumdur (Hammer, 2016) .

Rembrandt'ın çalışmalarında kullandığı boya türleri kendisinin yapması onun iyi bir yağlıboya tekniğine sahip olmasına katkı sağlayan bir süreçtir. Kalın ve durağan boya türleri, çizgilerle, ince ve akıcı görünümü tuvale yansıtmada ulaşılmaz bir yeteneğe sahiptir. Rembrandt'ın Auerbach'ın resimde kendisini belli eden renk ve kendisini fark ettiren üslubu, boya uygulaması, boya uygulamalarından diğer uygulanan boyanın duyarlılaşması, çalışma yönteminin görülebilen izleridir. İnsan yaşamında çizgilerin oldu gibi renklerin de nitelikleri, işlevselliği ve etkileri belirleyici özellik taşıyor (Artut, 2001:160) .

Rembrandt'ta renk farklı bir yerden çıkıp geliyormuş hissi uyandırır. Çeşitli renkler şüphe yok ki ışık ve gölgenin eşit hareketleri ile aynıdır. Sonuç olarak üslubun renk zenginliği söz konusudur (Wölfflin, 2000:68). Rembrandt'ın görüntü alanı içindeki kullandığı ışık belli bir noktadır. Zayıf bir aydınlatma şeklindedir. Işıklı alanlardan gölgelere geçiş yumuşaktır. Anlatılmak istenen yerler ışıktır. Kısacası, kompozisyonun içinde yapılan aydınlatma görüntü boyutu içinde beliren, gölgelerle desteklenen, desteklenen durumu ışıkla güçlendiren alanlar oluşturur (Kılıç, 2000:18). Auerbach'ta ise çalışmalarının uzun süre devam etmesinden kaynaklı yoğunluğun oluşması, boya ekleme, kazıma ile istediği sonuca ulaşma ile yol alır. Silinen, üst üste eklenen, bindirilen boya türleri zaman ile birlikte dinamizm kazanır. Sonuç olarak ışıktaki değişimlerde çok farklıdır.

Görsel 3: Deposition, Rembrandt, 1640

Görsel 4: Study Deposition, Auerbach, 1961

Görsel 5: Frank Auerbach

Görsel 6: Dr.Ephraim Bueno, Rembrandt,
Görsel 5-6: Ordovas, Rijksmuseum Of Rembrandt ve Auerbach ile Ortak Sergi

Rembrandt'ın Dr.Ephraim Bueno (1645-47) isimli eseri ve Auerbach'ın çalışması farklı çizimlerin ve her iki sanatçıda bulunan zengin bir yüzey yaratma amacını ve keşif boyutunu ortaya koyabilmesi için Auerbach'a gözlemlene fırsatı yaratıyor. Rembrandt'ın çalışmasına göre kendi çalışmasını birçok katmanların içinde ve tersten bir anlatım ile hacmini oluşturduğu bir portreyi izleyicinin karşısına çıkarıyor (Eroğlu, 2021). Auerbach'ın Rembrandt'ın çalışmalarını kendine özgü tavırla yeniden yorumlaması resimler arasındaki etkileşimi, alıntıyı gösterir. Sanatçılar, etkilendikleri çalışmaları yeni anlamlarla yeniden yaratırken, hem geçmişle bağını devam ettirir hem de etkilendiğinden yola çıkarak yeni eserler ortaya çıkarırlar. Böylelikle, sanat tarihinde yer alan başyapıtı sahiplenmiş olup, onun izleklerini sürdürürler (Aktulum, 2016:141).

Rembrandt her resminde iç içe geçen ve bu iç içe geçme ile gelişen aydınlık- karanlık ilişkisine dayanan bir zenginlik gözlemlenir. Çalışmalarında modellerinin dış görünüşünden öte modellerinin ruhunu arayan bir portre ressamı olarak Rembrandt'a göre bir portre gözlem ile his ve hayalden oluşmuş bir biçimdir. Gerçeklik amaç değildir (Yetkin, 1968:63). Auerbach'ta durum aynıdır. Sanatçı resmini yaptığı insanlarla ve yaşadığı, bulunduğu yerlerle yoğun ilişki kurmayı seviyor. Çünkü kurduğu bu ilişkiler sayesinde tuvalin, resmin yüzeyinde oluşan katmanlar arası ilişkilerin hayat ve resim arasında doğrudan bir ilişki olduğu çalışmalarında kendini gösteriyor (Eroğlu, 2021, Frank Auerbach Üzerinden, 1.video).

Rembrandt'ın eserleri ışıktan renge giderken, Auerbach'ta boya katmanlarını yoğun bir şekilde kullanmasından kaynaklı renkten ışığa giden bir tavır vardır. Bu da sanatçının resimde kendini belli eden renge verdiği önemi gösterir.

Rembrandt ve Auerbach'ı buluşturan nokta modeli aktarmak ya da canlandırmaktan ziyade zaman kavramını insanlar üzerinde betimlemeleridir. Sanatçılar arasında asırlar olmasına rağmen buluştukları bir yer vardır. İki sanatçının buluştuğu ortama, resimlerin kendi aralarındaki alışverişlerini gösteren, resimsel bir olguya karşı kullanılmasına resimlerarasılık denir (Aktulum, 2016:105).

3. BULGULAR

Güzel anlar, sorunlar, iniş ve çıkışlar ne olursa olsun Rembrandt'ın çalışmaları ışık, renk ve ifade aktarımı bakımından üstün ve kalıcı niteliktedir.

4 Ekim- 1 Aralık 2013 tarihleri arasında "Ham gerçek Rembrandt ve Auerbach" adlı sergi önce Ordovas'ta, daha sonra Amsterdam Rijk Müze'de sergilenmiştir. Auerbach'ın ilk çağdaş sergisi olarak literatürdeki yerini almıştır. Auerbach'ın Rembrandt ile yaptığı eşleştirme sergisi, hem Rembrandt'a olan büyük hayranlığı hem de Frank Auerbach'ın felsefe ile harmanlanmış sanat aklına sahip bir örnek oluşturduğu gözlemlenmiştir. Çalışmalarında kullandığı boya, boya katmanları, sanatçının farklı sanat dalları ile ilgilenmesi, bunu çalışmalarına taşıması bu durumu güçlendiren olgulardır.

Auerbach'ın çalışmalarını yaparken yapma, bozma, kalın boyama, kazıma, silme gibi uygulamaların kendisinin sonuca ulaşmada karar verene kadar yaptıklarıdır. Karar verme sürecinde bu kadar yoğun boya katmanlarının olması dikkat çekiyor. Yeni yapma, yeniden yapma, üzerine boya eklemeleriyle çalışmasını yorumlaması her daim araştırma

içinde olduğunu gösterir. Bu da sanatçının kendisini çevrelediği enerjiyi yapısında bulundurması gerektiği sonucuna ulaştırır.

4. SONUÇ

Sanatçının ışık anlayışı ışığın fiziksel yapısı ile bir nesne üzerinde yarattığı etkiyle zihinde oluşturduğu arasındadır. Işığın yarattığı etki sonucu bu anlayış farklılığı nesnenin asıl tavrından uzaklaşmasıyla sanatçının çalışmasında evrilmeye devam eder. Bu evrilme sürecinde sanatçılar kullandıkları sanatsal malzeme olan boya ve ışık ile yüzeylerde farklılık yaratırlar. Resimde kullanılan nesneyi etkileyen malzemelerden biri olarak boya, sanatçıların kullanma tarzlarına göre dahi şekillenebilen bir malzemedir. Işığı da malzemeye katmak ve bunu yorumlamak önemlidir.

Sanatsal bir yaratım süreci olan resim sanatının en önemli iki kavramı ‘ışık’ ve ‘boya’ imgelerinin anlam, kavram ve sanatsal süreçte nasıl ve hangi tavırda kullanıldığı Rembrandt ve Auerbach çerçevesinde görsel olarak seçilen resimlerle göstermek amacıyla ile aktarılmıştır. Seçilen resimler ve sanatçıların özgümleri sonucunda, Rembrandt’ın ışık ve boyayı kullanma tekniği ile sanat tarihindeki yeri ve önemi büyük boyuttadır. Resim ile uğraşan kişilere de bu kullanım örnek teşkil etmelidir. Rembrandt’ın yüzyıllar geçmesine rağmen gündemde olması ve yeni dönem sanatçıların etkilemesi büyük bir duyumsamanın olduğunu gösterir. Auerbach’ın kalın boya kullanımı ile katmanların olduğu çalışmaları sanatçının Rembrandt’ı duyumsadığının bir göstergesidir. Bu duyumsamaya ek Auerbach’ın resimlerinde kullandığı boya katmanlarını yüklemeler, silmeler ve kazımlar gibi stiller sonucu kendisinin netleştirdiği sürece getirmesi, onun özgün yapısına da dayanmaktadır. Bu da sanatçıyı modern bağlamda önem kazanmasını sağlamakla beraber sanat gelişiminde ne denli önemli yerde olduğunu göstermektedir. Auerbach’ın ışık ve boya aralığında aktarılan çalışmaları sanatçının kendine göre yeniden resmettiği bir yapıttır. Bu da sanatçının çalışmalarında gerçeklik ve somutluk kavramlarının görülmesini sağlar.

Bu sonuçla resim sanatı ile ilgilenen, sanatçı aurasını kendisinde taşıyan kişi, çalışmalarını yaparken kullandığı malzeme ne olursa olsun, o malzeme ile deneyim ilişkisini kuralmalıdır. Bu işin içinde olan herkesin sanat tarihi ile bağı kuvvetli olmalıdır. Sanat tarihinin alt metinleri okunarak ve yaşanan an dikkate alınarak geçmiş ile olan bağı sıkı tutulmalıdır. Sürekli deneyimleme peşinde olunmalıdır. Deneyimleme, duyumlama ve duyumsama serüvenini yaşmalıdır. Bu nedenledir ki sanat, hem zihinsel hem fiziksel hem de ruhsal olarak ortaya çıkmaktadır. Sanatçı olan bireyi yapay zekâdan ayıran nokta da budur.

KAYNAKÇA

- Aktulum, K. (2016). Resimsel Alıntı Resimlerarası Etkileşimler ve Aktarımlar, Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.
- Albers, J. (2020). Rengin Etkileşimi, (Çev.: Gamze Rastgeldi), İstanbul: Hayalperest Yayınevi
- Artut, K. (2001). Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Berger, J. (2017). Portreler, (Çev.: Beril Eyüboğlu), Metis Yayınları, İstanbul.
- Buchholz, L. E. (2007). Başvuru Kitapları: Sanat, NTV Yayınları, İstanbul.
- Farthing, S. (2017). Sanatın Tüm Öyküsü, (Çev.: Gizem Aldoğan ve Firdevs Candil Çulcu), Hayalperest Yayınları, İstanbul.
- Grohn, W., H.(1978). The Great Artsits: Rembrandt, (Çev.:J.Tanguy and R. Phillips), Fratelli Fabbri Editori, Milano Published by Funk& Wagnalls, Inc.
- Eroğlu, Ö. (2018). Rönesans ve Barok, Tekhne Yayınları, İstanbul.
- Eroğlu, Ö. (2019). Sanat 2, İzlekler Yayınları, İstanbul.
- Eroğlu, Ö. (2021). Sanat Sözlüğü, Tekhne Yayınları, İstanbul.
- Eroğlu, Ö. (2021). Görsel Sanatların Kuramsal Gelişimi, İzlekler Yayınları, İstanbul.
- Hammer, M. (2016). Kent Academic Reposition, The Burlington Magazine,Londra.
- Kılıç, L. (2003). Görüntü Estetiği, İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Krausse, C., A. (2005). Rönesans’tan Günümüze Resim Sanatının Öyküsü, (Çev.: Dilek Zaptcıoğlu), Literatür Yayıncılık, Türkiye.
- Ocvirk, O; Stinson, R.&Wigg,P., Bone, R., Cayton, D. (2013). Sanatın Temelleri, (Çev.: Nur Balkır Kuru, Ali Kuru), İzmir: Karakalem Kitabevi Yayınları.
- Rembrandt, (2001). Bir Portre Ressamının Yaşamı, İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Sanatın Büyük Ustaları 5 Rembrandt, (2016), İstanbul: Hayalperest Yayınevi.

Tunalı, İ. (2011). Felsefenin Işığında Modern Resim, İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yetkin, K., S. (1968). Büyük Ressamlar, İstanbul: Remzi Kitabevi.

Wölfflin, H. (2000). Sanat Tarihinin Temel Kavramları (Çev.: Hayrullah Örs), İstanbul: Remzi Kitabevi.

İnternet Kaynakça

Durucu, Ş. (2014). <https://listelist.com/siyahin-mucidi-rembrandt/>, (30.01.2021 tarihinde ulaşıldı).

<https://www.youtube.com/watch?v=bFrJeaqj14>, (30.01.2021 tarihinde ulaşıldı).

Eroğlu, Ö. (2021). Frank Auerbach Üzerinden (1.Video) https://www.youtube.com/watch?v=1Xn81_F8Hfc, (02.02.2021 tarihinde ulaşıldı).

Eroğlu, Ö. (2021). Frank Auerbach Üzerinden (2.Video) <https://www.youtube.com/watch?v=GWH8scqJoqs>, (03.02.2021 tarihinde ulaşıldı).

<http://www.ft.com/intl/cms/s/2/623c7336-34ee-11e3-8148-00144feab7de.html>, (06.02.2021 tarihinde ulaşıldı).

<https://www.artlyst.com/news/paintings-by-frank-auerbach-and-rembrandt-move-to-the-rijksmuseum/>, (07.05.2021 tarihinde ulaşıldı).

Ordovas (2013), <https://www.ordovasart.com/exhibition/raw-truth-auerbach-rembrandt/>, (07.05.2021 tarihinde ulaşıldı).

Görsel Kaynakça

Görsel 1: <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-r/rembrandt/rembrandt-genc-karisi-saskia-ile-1701/>, (01.07.2021 tarihinde ulaşıldı).

Görsel 2: <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-r/rembrandt/rembrandt-genc-karisi-saskia-ile-1701/>, (01.07.2021 tarihinde ulaşıldı).

Görsel 3: <https://www.nationalgallery.co.uk>, (01.07.2021 tarihinde ulaşıldı).

Görsel 4: <https://tr.pinterest.com/milocamiloart/frank-auerbach-1931/>, (06.02.2021 tarihinde ulaşıldı).

Görsel 5-6 : <https://www.artlyst.com/news/ordovas-stages-joint-exhibition-with-rijksmuseum-of-rembrandt-and-auerbach/>, (06.02.2021 tarihinde ulaşıldı).